

حوزه علمی خراسان
معاونت پژوهش

شورای اعطای مجوزها و امتیازات علمی
کمیته نشریات علمی حوزه

آیین نامه اعطای رتبه علمی به نشریات حوزوی

زمستان ۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه	۴
فصل اول: کلیات	۵
۱. اهداف	۵
۲. مفاهیم و تعاریف	۵
الف: مفاهیم	۵
ب: تعاریف:	۵
فصل دوم: ساختار و صلاحیت کمیته نشریات علمی حوزه	۹
ارکان تشکیلاتی نشریات علمی حوزه علمیه خراسان	۹
ماده ۱ - وظایف و اختیارات صاحب امتیاز	۹
ماده ۲ - نحوه انتخاب مدیر مسؤول	۹
ماده ۳ - وظایف و اختیارات مدیر مسؤول	۹
ماده ۴ - نحوه انتخاب سردبیر	۱۰
ماده ۵: شرایط سردبیر	۱۰
ماده ۶ - وظایف و اختیارات سردبیر	۱۰
ماده ۷- نحوه انتخاب هیأت تحریریه	۱۱
ماده ۸: شرایط اعضای هیأت تحریریه	۱۱
ماده ۹ - وظایف و اختیارات اعضای هیأت تحریریه	۱۲
ماده ۱۰ - نحوه انتخاب مدیر اجرایی و وظایف وی	۱۲
فصل سوم: شرایط و معیارهای اخذ رتبه علمی	۱۴
ماده ۱: شرایط و معیارهای اخذ رتبه علمی	۱۴
بند ۱: شرایط متقاضی (صاحب امتیاز)	۱۴
بند ۲: شرایط درخواست:	۱۴
بند ۳: شرایط موضوع و عنوان نشریه	۱۴
بند ۴: شرایط سردبیر	۱۴
بند ۵: شرایط اعضای هیأت تحریریه	۱۵
بند ۶: شرایط انتشار نشریه	۱۵
بند ۷: شرایط قالب نشریه	۱۶
بند ۸. شاخص های کمی و کیفی	۱۶

- ماده ۲: مدت اعتبار رتبه علمی نشریه ۱۸
- ماده ۳: وظایف نشریه بعد از اخذ رتبه علمی ۱۸
- ماده ۴: شرایط دریافت اعتبار رتبه علمی نشریات الکترونیکی ۱۸
- ماده ۵: موارد خاص ۱۹
- ماده ۶: ارزیابی ۱۹
- ماده ۷: تغییرات آیین نامه ۲۰
- ماده ۸: مسؤول اجرای آیین نامه ۲۰

يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (سوره مجادله، آيه ۱۱)

«پژوهش بایستی هم برای رسیدن به اوج قله‌ی علم و ایجاد مرجعیت علمی و هم باید برای حل مسائل جاری کشور باشد.»

رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای حفظه‌الله ۱۳۹۷/۰۳/۲۰

مقدمه

نقش حوزه‌های علمیه و عالمان و پژوهشگران حوزه دین در جنبش نرم‌افزاری و حرکت فکری و روند تمدن‌سازی بر کسی پوشیده نیست. طرح دیدگاه متفکران اسلامی در حوزه‌های مختلف علوم، به‌ویژه در قلمروی علوم انسانی، ضرورتی انکارناپذیر در عصر حاضر است. با پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و برقراری نظام جمهوری اسلامی، نقش عالمان و اندیشمندان حوزوی در عرصه تحولات فرهنگی داخلی و خارجی پررنگ‌تر شده است. بی‌تردید استمرار و بقای این نظام مقدس نیازمند حضور علمی و عینی محققان، اندیشمندان و صاحب‌نظران حوزه‌های علمیه در ساحت‌های گوناگون علمی است.

تولید و انتشار آثار علمی، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های بازشناسی میزان رشد علمی است و هم‌زمان به‌عنوان یک زیرساخت لازم برای توسعه علم و دانش تعیین‌شده است. بهترین راه و معمول‌ترین ابزار برای انتقال دانش و یافته‌های علمی - پژوهشی، مقالات و نشریات علمی هستند، به همین دلیل برای تعیین جایگاه کشورها در میدان رقابت توسعه‌یافتگی و رشد علمی، به تعداد مقالات، مجله‌ها و منشورات علمی توجه می‌شود.

نشریات شاهرگ حیاتی جریان اطلاعات به حساب می‌آیند و به منزله معتبرترین مجرای ارتباط اهل دانش و پژوهش، پیوسته در کانون توجه مجامع علمی، مراکز پژوهشی و علاقه‌مندان هستند. مجلات با آسان‌سازی دسترسی به نتایج و تجربه‌های پژوهشگران، ضمن جلوگیری از هدررفت زمان، امکانات و انجام کارهای تکراری، بستر مناسبی برای رشد و توسعه علمی کشور فراهم می‌آورند.

اما نظر به این‌که صرف داشتن نشریه و انتشار مقالات مشکلی را حل نمی‌کند، شایسته است مدیران و برنامه‌ریزان این عرصه، توجه لازم به سیاست‌های موضوعه و کاربردی بودن تحقیقات داشته باشند و با دقت ابعاد و چارچوب‌های آن را بررسی و پی‌جویی نمایند. بدین‌رو، فعالیت‌های کمیته اعطای مجوزها و امتیازات علمی به نشریات حوزوی، در چارچوب این آیین‌نامه آغاز می‌گردد.

فصل اول: کلیات

۱. اهداف

۱. تبیین و نشر معارف دینی در حوزه علمیه و ایجاد زمینه برای جامعه‌سازی و تمدن‌سازی اسلامی؛
۲. تلاش برای تولید و کاربردی‌سازی علوم اسلامی در گام دوم انقلاب اسلامی؛
۳. صیانت و پاسداری از مبانی و آموزه‌های دینی در عرصه‌های مختلف؛
۴. ایجاد فضایی مناسب برای تضارب آراء و رشد علمی پژوهشگران حوزه علمیه؛
۵. گسترش و تقویت ارتباط علمی حوزه و دانشگاه؛
۶. معرفی و نقد آثار، آراء و نظریات علمی در زمینه‌های مختلف؛
۷. پاسخ‌گویی به شبهات در زمینه‌های مختلف؛
۸. نظارت و ارتقای کیفی نشریات علمی؛
۹. استانداردسازی نشریات علمی داخلی؛
۱۰. کمک به حضور نشریات علمی داخلی به زبان فارسی و زبان‌های زنده دنیا در نمایه‌های بین‌المللی؛
۱۱. افزایش نقش نشریات در ارتقای بهره‌وری و کاربردی‌شدن دستاوردهای پژوهشی حوزه علمیه؛
۱۲. افزایش رقابت سازنده میان نشریات در راستای بهبود کیفیت انتشارات علمی.

۲. مفاهیم و تعاریف

الف: مفاهیم

شورا: شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی حوزه؛

کمیته: کمیته نشریات علمی حوزوی؛

دبیرخانه: دبیرخانه شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی؛

ب: تعاریف:

۱. نشریه علمی:

نشریه‌ای است که به ارائه مباحث علمی می‌پردازد و دارای ویژگی‌های ذیل است:

- اخذ مجوز نشر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛
- تسلسل انتشار، فاصله منظم انتشار (حداکثر یک سال فاصله)، دوره انتشار نامحدود و با شماره‌های متوالی و ذکر تاریخ انتشار؛
- قابلیت دسترسی عمومی؛
- عنوان ثابت.

۲. نشریه علمی - پژوهشی:

نشریه‌ای است که حداقل ۸۰ درصد مقالات آن علمی پژوهشی (اعم از بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای) و مقالات آن (مقاله علمی - پژوهشی) دارای یکی از ویژگی‌های ذیل است:

الف: ارائه‌کننده نظریه و یا یافته جدید علمی؛

ب: ارائه‌کننده تقریر و تبیین جدید از یک نظریه؛

ج: ارائه‌کننده استدلال جدید برای یک نظریه؛

د: ارائه نقد جامع علمی یک نظریه.

تبصره: ترجمه مقاله اگر همراه با نقد جامع علمی باشد می‌تواند در نشریه علمی - پژوهشی درج شود.

۳. نشریه علمی - ترویجی

نشریه علمی - ترویجی نشریه‌ای است تخصصی که حداقل ۷۰ درصد مقالات ارائه شده در آن به تبیین و بسط علم بپردازد و سطح آگاهی‌ها و دانش را ارتقاء بخشد و مخاطبان را با مفاهیم جدید علم آشنا سازد.

۴. نشریه علمی - حوزوی

نشریه‌ای است که با شرایط ذیل انتشار می‌یابد:

۱. صاحب‌امتیاز آن یکی از مراکز و موسسات حوزوی، مدارس علمیه و یا یکی از فضایی حوزه باشد؛

۲. مدیرمسئول و سردبیر آن حوزوی باشند؛

۳. در یک رشته یا گرایش از علوم حوزوی یا دانش‌های وابسته و یا بینارشته‌ای دینی انتشار یابد؛

۴. حداقل دوسوم اعضای هیأت تحریریه آن از فضلا حوزه علمیه و آشنا با زمینه موردنظر باشند.

۵. فاضل حوزوی

فاضل حوزوی به کسانی اطلاق می‌شود که یکی از شرایط ذیل را دارا باشد:

الف: حوزویان دارنده مدرک علمی سطح ۴ حوزه؛

ب: اساتید و پژوهشگران حوزوی که صلاحیت علمی آنان مورد تایید شورا قرار می‌گیرد.

تبصره: عضویت افرادی که طبق ضوابط مصوب از سوی مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان و به تشخیص کمیته خاص (شورای مدارج علمی معاونت آموزش) با عدم تلبس آنان، اعلام موافقت شده است و دارای بند الف یا ب هستند در هیأت تحریریه نشریه علمی بلامانع است.

۶. مرکز حوزوی

مراکز حوزوی متقاضی دریافت رتبه در این آیین‌نامه عبارتند از:

الف: مراکز و مدارس و مؤسسات حوزوی که مجوز تأسیس و فعالیت خود را از مرکز مدیریت حوزه دریافت کرده باشند؛

ب: سایر مراکز و دانشگاه‌هایی که به فعالیت‌های حوزوی اشتغال داشته و به تشخیص شورای اعطاء، مرکز حوزوی شمرده شوند.

تبصره: معاونت‌ها و دفاتر مرکز مدیریت در صورت ضرورت، مجوز از شورای اعطا دریافت خواهند کرد.

۷. اثر علمی

اثر علمی عبارت است از:

الف: مقاله علمی مرتبط با موضوع نشریه؛

ب: نظریه، نوآوری و نقد علمی مرتبط با موضوع نشریه؛

ج: کتاب علمی یا طرح پژوهشی مرتبط با موضوع نشریه که به تشخیص شورا اثر علمی شمرده شود؛

د: پایان‌نامه یا رساله علمی مرتبط با موضوع نشریه.

۸. صاحب‌امتیاز

صاحب‌امتیاز نشریه، شخص حقیقی یا حقوقی است که طبق ضوابط قانونی به‌عنوان متقاضی و متولی اصلی انتشار نشریه شناخته می‌شود و در قبال خطمشی کلی نشریه **مسئول** است.

۹. مدیر مسئول

مدیر **مسئول** بالاترین مقام **مسئول** نشریه است و **مسئولیت** حقوقی مطالب چاپ شده و دیگر امور نشریه را عهده‌دار است.

۱۰. سردبیر

شخصیت علمی و متخصص در یک حوزه علمی مرتبط با موضوع یک نشریه است که **مسئولیت** نظارت بر فرایند امور علمی و محتوایی نشریه، از جمله: تشکیل و ریاست جلسات هیأت تحریریه، هدایت و تدوین مطالب نشریه بر پایه خطمشی کلی نشریه، مدیریت روند داوری از پیشنهاد داور تا ارائه نظر داوران به هیأت تحریریه و نظارت بر مراحل تکمیل مجله (ویراستاری، صفحه‌آرایی، چاپ و ...) و ارائه گواهی تأیید نهایی مقاله را برعهده دارد.

۱۱. هیأت تحریریه

گروهی از افراد متخصص در یک حوزه علمی مرتبط با موضوع نشریه‌اند که نسبت به سیاست‌گذاری علمی نشریه، بررسی اجمالی مقالات دریافتی، تعیین داوران، بررسی نتایج داوری و تأیید نهایی مقاله تصمیم‌گیری می‌کنند.

۱۲. وظایف و اختیارات کمیته علمی - تخصصی

۱. نظارت بر اجرای آیین‌نامه نشریات علمی

۲. برنامه‌ریزی برای توسعه کمی و ارتقای کیفی نشریات علمی

۳. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای بررسی، ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات علمی

۴. تدوین و تصویب ساز و کار و ضوابط ورود نشریات به فرایند ارزیابی یا حذف نشریات از فرایند ارزیابی

۵. تدوین و تصویب ساز و کار نظارت بر عملکرد و رتبه‌بندی نشریات علمی

۶. ایجاد ساز و کار توسعه جایگاه علمی ملی نشریات علمی و حضور در عرصه بین‌المللی به ویژه برای نشریات فارسی

۷. برنامه‌ریزی و ایجاد ساز و کار پشتیبانی از نشریات به ویژه برای بین‌المللی شدن آنها

۸. تهیه پیش‌نویس برای اصلاح و بازنگری آیین‌نامه نشریات علمی

فصل دوم: ساختار و صلاحیت کمیته نشریات علمی حوزه

ارکان تشکیلاتی نشریات علمی حوزه علمیه خراسان

به لحاظ ساختار تشکیلاتی، هر یک از نشریات علمی حوزه به عنوان زیرمجموعه‌ای از اداره نشریات معاونت پژوهش حوزه محسوب می‌شود و دارای ارکان زیر است:

۱. صاحب‌امتیاز

۲. مدیر مسؤول

۳. سردبیر

۴. مدیر اجرایی

۵. هیأت تحریریه

تبصره: معاون پژوهشی مؤسسه یا مرکز تخصصی، نماینده حقوقی صاحب‌امتیاز می‌باشد.

ماده ۱ - وظایف و اختیارات صاحب‌امتیاز

۱. پیشنهاد تأسیس یا انحلال نشریه؛

۲. تعیین سیاست‌ها و اهداف نشریه؛

۳. صدور حکم انتصاب سردبیر نشریه؛

۴. پیشنهاد و معرفی مدیر مسؤول نشریه؛

۵. پیگیری تأمین کلیه هزینه‌های نشریه؛

ماده ۲ - نحوه انتخاب مدیر مسؤول

مدیر مسؤول، به پیشنهاد صاحب‌امتیاز و تصویب نهایی شورای اعطای مجوزها و امتیازات علمی و بر اساس سوابق و صلاحیت‌های علمی به مدت ۳ سال منصوب شده و انجام وظیفه می‌نماید و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره: در صورت استعفای مدیرمسئول، صاحب‌امتیاز موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه مدیرمسئول جدید را معرفی نماید.

ماده ۳ - وظایف و اختیارات مدیر مسؤول

۱. اجرای سیاست‌های مصوب از سوی شورای اعطای مجوزها و امتیازات علمی و صاحب‌امتیاز

۲. نظارت بر اجرای مفاد آیین‌نامه اجرایی (اساسنامه) نشریه

۳. تأیید نهایی مطالب ارسالی برای چاپ به لحاظ حقوقی
۴. تنظیم بودجه سالانه نشریه و پیشنهاد آن به صاحب امتیاز
۵. مسؤولیت تمامی موارد حقوقی نشریه و پاسخگویی در مقابل قانون مطبوعات.

ماده ۴ - نحوه انتخاب سردبیر

- الف: هیأت تحریریه از بین افراد پیشنهادی یک نفر را به عنوان سردبیر تعیین و پس از تأیید مدیر مسؤول نشریه و اعضای کمیته معرفی می نمایند.
- ب: سردبیر برای مدت ۳ سال انتخاب می شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

ماده ۵: شرایط سردبیر

۱. سردبیر نشریه علمی می بایست دارای شرایط ذیل باشد:

الف: فاضل حوزوی؛

ب: دارای حداقل ۴ اثر علمی مرتبط با موضوع نشریه.

تبصره: یک نفر نمی تواند همزمان سردبیر بیش از ۲ نشریه علمی - پژوهشی باشد.
۲. سردبیر نشریه علمی - ترویجی می بایست دارای شرایط ذیل باشد:

الف: فاضل حوزوی؛

ب: دارای حداقل ۲ اثر علمی در زمینه مرتبط با موضوع نشریه باشد.

تبصره: یک نفر نمی تواند همزمان سردبیر بیش از ۳ نشریه علمی - ترویجی باشد.
۳. تشخیص موارد مذکور در بند ۲ و ۱ این ماده بر عهده کمیته است.

ماده ۶ - وظایف و اختیارات سردبیر

- سردبیر نشریه، رئیس هیأت تحریریه است و مسؤولیت علمی نشریه را به عهده دارد و وظایف او عبارت است از:
۱. تهیه سرمقاله؛
 ۲. شناسایی و جذب افراد شایسته جهت همکاری با مجله؛
 ۳. تعیین محتویات هر شماره با مشورت مدیر مسؤول، هیأت تحریریه و سایر کارشناسان؛
 ۴. ارزیابی و گزینش اولیه مقالات و ارسال آن برای داوری نهایی؛
 ۵. تعیین موضوعات ویژه نامه ها با توجه به نظر کارشناسان و پیشنهادهای رسیده؛
 ۶. نظارت بر حسن گردش کار مقالات از اخذ تا چاپ مقاله؛
 ۷. تعیین و تنظیم مقالات و مطالب رسیده؛
 ۸. نوشتن پیام های تبریک و تسلیت که به نام مجله منتشر می شود؛

۹. ادارهٔ جلسات و تنظیم دستور جلسات و دعوت از اعضا برای تشکیل جلسات هیأت تحریریه؛
۱۰. پیگیری امور برای انجام مصوبات هیأت تحریریه و نظارت بر حسن اجرای آنها؛
۱۱. پیشنهاد نصب و عزل مدیر اجرایی نشریه به مدیر مسؤول مربوطه؛
۱۲. اجرای سیاست‌های شورای اعطای مجوزها و امتیازات علمی؛
۱۳. تعیین داوران مقاله‌ها از طریق طرح در جلسات هیأت تحریریه؛
۱۴. جمع‌بندی مقاله‌ها و اخذ تأییدیه از هیأت تحریریه؛
۱۵. ارسال مقالات به ویراستار ادبی؛
۱۶. ارسال نسخه نهایی نشریه برای تأیید مدیرمسئول؛
۱۷. برآورد هزینه سالانه نشریه و پیشنهاد آن به مدیرمسئول؛
۱۸. نظارت بر کلیه فعالیت‌های مربوط به چاپ، توزیع، امور مشترکین و غیره؛

ماده ۷- نحوه انتخاب هیأت تحریریه

۱. تعداد اعضای هیأت تحریریه حداقل ۷ و حداکثر ۱۰ نفر خواهد بود.
 ۲. نیمی از اعضای هیأت تحریریه باید دارای تحصیلات حوزوی باشند.
 ۳. بقیه اعضای هیأت تحریریه باید حداقل دارای ۲ مقاله در نشریات علمی معتبر باشند.
 ۴. اعضای هیأت تحریریه نبایستی بیش از پنج مورد همزمان عضویت در هیأت تحریریه نشریات علمی در سراسر کشور داشته باشند.
 ۵. نیمی از اعضای هیأت تحریریه باید از مؤسسه و مرکز تخصصی باشند.
 ۶. اعضای هیأت تحریریه نشریات از طریق صاحب‌امتیاز مرتبط با موضوع نشریه به میزان دو برابر سهمیه تعیین شده به همراه فهرستی از سوابق علمی ایشان معرفی خواهد شد. انتخاب نهایی اعضای هیأت تحریریه در جلسه کمیته صورت می‌گیرد.
 ۷. دوره عضویت هیأت تحریریه ۳ سال می‌باشد و قابل تمدید است.
 ۸. احکام اعضای هیأت تحریریه توسط مدیر مسؤول صادر و ابلاغ خواهد شد.
- تبصره: چنانچه هر یک از اعضای هیأت تحریریه سه جلسه غیبت غیرموجه متوالی و یا پنج جلسه غیبت موجه متوالی داشته باشد، مستعفی شناخته می‌شود.

ماده ۸: شرایط اعضای هیأت تحریریه

- هیأت تحریریه مرکب از حداقل ۷ و حداکثر ۱۰ نفر است که دو سوم از اعضای آن از فضایی حوزه علمیه می‌باشند. اعضای غیرحوزوی در نشریات علمی - پژوهشی باید حداقل دارای رتبه دانشجویی و در نشریات علمی-ترویجی دارای رتبه استادیاری در رشته مربوطه باشند.

- تبصره ۱-** سردبیر عضو هیأت تحریریه است و ریاست جلسات آن را به عهده دارد.
- تبصره ۲-** در صورتی که صاحب امتیاز نشریه یک مؤسسه باشد، حداقل ۵۰ درصد اعضای هیأت تحریریه باید خارج از مؤسسه متقاضی باشند.
- تبصره ۳-** در صورتی که صاحب امتیاز نشریه، یک مرکز و یا انجمن علمی باشد باید حداقل ۳۰ درصد از اعضاء هیأت تحریریه وابسته به آن مرکز یا انجمن باشند. موارد استثنا با تصویب کمیته و تأیید شورا بلامانع است و در صورت عضویت هیأت علمی بازنشسته در هیأت تحریریه یک نشریه، این عضو به عنوان هیأت علمی همان مؤسسه محسوب می شود و در صورت داشتن قرارداد همکاری تمام وقت با مؤسسه ای دیگر، عضو آن مؤسسه محسوب می شود.
- تبصره ۴-** یک نفر نمی تواند همزمان عضو هیأت تحریریه بیش از ۵ نشریه علمی - پژوهشی یا علمی - ترویجی باشد.

ماده ۹ - وظایف و اختیارات اعضای هیأت تحریریه

۱. بررسی و اظهار نظر در مورد امور ارجاعی سردبیر و سایر پیشنهاد های رسیده؛
۲. تحقق سیاست های علمی مجله و ضوابط پذیرش مقاله ها؛
۳. پیشنهاد عزل و نصب سردبیر به مدیرمسئول جهت اقدام مقتضی؛
۴. تدوین دستورالعمل های لازم جهت نظارت بر کیفیت علمی نشریه؛
۵. تعیین اعتبار علمی مقاله از طریق بررسی های اولیه و اظهار نظر داوران؛
۶. تصمیم گیری در مورد ویرایش مقاله ها؛
۷. پیشنهاد نوع کاغذ، ابعاد، حروف چینی، صحافی، چاپ، شمارگان، حجم مقاله ها و سایر مسائل تخصصی به مدیرمسئول؛
۸. تعیین اولویت در انتشار مقاله ها؛
۹. ارائه راهکارهای اجرایی در ارتقای سطح نشریه.

ماده ۱۰ - نحوه انتخاب مدیر اجرایی و وظایف وی

- سردبیر با مشورت مدیرمسئول یک نفر را به عنوان مدیر اجرایی معرفی می کند و با حکم وی به مدت ۳ سال به این سمت منصوب شده و وظایف ذیل را بر عهده دارد:
۱. پیگیری مراحل انتشار هر شماره از سفارش مقاله تا توزیع مجله؛
 ۲. انجام کلیه امور مربوط به جلسات هیأت تحریریه
 ۳. ایجاد هماهنگی میان واحدهای مختلف در اجراء؛
 ۴. پیش بینی بودجه سالانه و ارائه آن به سردبیر؛

۵. تهیه گزارش‌های شش‌ماهه از عملکرد مجله و ارائه آن به مدیرمسئول؛
 ۶. پشتیبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری اداره نشریه؛
- تبصره: انجام کلیه امور مرتبط با هماهنگی اداره نشریات تخصصی معاونت پژوهش حوزه علمیه خراسان؛
۷. سایر وظایف محوله از سوی مدیرمسئول یا سردبیر.

فصل سوم: شرایط و معیارهای اخذ رتبه علمی

ماده ۱: شرایط و معیارهای اخذ رتبه علمی

بند ۱: شرایط متقاضی (صاحب امتیاز)

متقاضی دریافت رتبه باید یکی از موارد ذیل باشد:

الف: مراکز و مدارس حوزوی؛

ب: انجمن علمی حوزوی؛

ج: فاضل حوزوی.

د؛ مراکز و دانشگاه‌هایی که به تشخیص شورای اعطای مجوزها به فعالیت حوزوی اشتغال دارند.

بند ۲: شرایط درخواست:

۱. تنظیم و ارائه فرم تقاضا توسط صاحب امتیاز؛

۲. انتشار حداقل دو شماره با حفظ تسلسل زمانی؛

تبصره: نشریات انجمن‌های علمی می‌توانند با انتشار یک شماره، تقاضای دریافت رتبه نمایند.

۳. عدم تقاضای همزمان یک نشریه از دو مرجع اعتباربخشی (شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی حوزه

علمیه خراسان، کمیسیون نشریات وزارت علوم، حوزه علمیه برادران و خواهران قم)؛

تبصره: در صورت تخلف نشریه از بند فوق، علاوه بر پرداخت خسارت‌های مالی کمیته، درخواست نشریه مبنی

بر اخذ مجوز از شورا تا ۶ ماه از تاریخ انتشار آخرین شماره قابل بررسی نخواهد بود.

بند ۳: شرایط موضوع و عنوان نشریه

۱. موضوع نشریه علمی پژوهشی یا ترویجی باید در حیطه گرایش‌های تخصصی یک رشته یا گرایش علمی

(به تشخیص کمیته) باشد.

۲. عنوان نشریه باید متناسب با موضوع نشریه باشد.

۳. عنوان لاتین نشریه باید ترجمه دقیق عنوان آن باشد و عین «عنوان» نباید در داخل و خارج از کشور

وجود داشته باشد. در اسامی خاص متقاضی می‌تواند عنوان فارسی نشریه را به صورت آوانگاری به لاتین

درج نماید.

بند ۴: شرایط سردبیر

۳. سردبیر نشریه علمی - پژوهشی می‌بایست دارای شرایط ذیل باشد:

الف: فاضل حوزوی؛

ب: دارای حداقل ۴ اثر علمی مرتبط با موضوع نشریه.

تبصره: یک نفر نمی‌تواند همزمان سردبیر بیش از ۲ نشریه علمی - پژوهشی باشد.

۴. سردبیر نشریه علمی - ترویجی می‌بایست دارای شرایط ذیل باشد:

الف: فاضل حوزوی؛

ب: دارای حداقل ۲ اثر علمی در زمینه مرتبط با موضوع نشریه.

تبصره: یک نفر نمی‌تواند همزمان سردبیر بیش از ۳ نشریه علمی - ترویجی باشد.

۴. تشخیص موارد مذکور در بند ۲ و ۱ این ماده بر عهده کمیته است.

بند ۵: شرایط اعضای هیأت تحریریه

هیأت تحریریه مرکب از حداقل ۷ و حداکثر ۱۰ نفر است که دو سوم از اعضای آن از فضایی حوزه علمیه می‌باشند. اعضای غیرحوزوی در نشریات علمی - پژوهشی باید حداقل دارای رتبه دانشجویی و در نشریات علمی - ترویجی دارای رتبه استادیاری در رشته مربوطه باشند.

تبصره ۱- سردبیر عضو هیأت تحریریه است و ریاست جلسات آن را به عهده دارد.

تبصره ۲- در صورتی که صاحب‌امتیاز نشریه یک مؤسسه باشد، حداقل ۵۰ درصد اعضای هیأت تحریریه باید خارج از مؤسسه متقاضی باشند.

تبصره ۳- در صورتی که صاحب‌امتیاز نشریه، یک مرکز و یا انجمن علمی باشد باید حداقل ۳۰ درصد از اعضاء هیأت تحریریه وابسته به آن مرکز یا انجمن باشند. موارد استثنا با تصویب کمیته و تأیید شورا بلامانع است و در صورت عضویت هیأت علمی بازنشسته در گروه هیأت تحریریه یک نشریه، این عضو به عنوان هیأت علمی همان مؤسسه محسوب می‌شود و در صورت داشتن قرارداد همکاری تمام وقت با مؤسسه‌ای دیگر، عضو آن مؤسسه محسوب می‌شود.

تبصره ۴- یک نفر نمی‌تواند همزمان عضو هیأت تحریریه بیش از ۵ نشریه علمی - پژوهشی یا علمی - ترویجی باشد.

بند ۶: شرایط انتشار نشریه

۱. نشریات متقاضی نباید بیش از دو شماره تأخیر در انتشار داشته باشند.

۲. نشریات متقاضی نباید دو شماره را در یک جلد منتشر نمایند.

۳. هر شماره نشریه باید حداقل دارای ۶ مقاله علمی بوده و حداقل تعداد صفحات هر شماره از ۷۲ صفحه کمتر نباشد.

۴. در صورتی که صاحب‌امتیاز نشریه یکی از مؤسسات باشد، حداقل ۴۰ و حداکثر ۶۰ درصد مقاله‌های آن باید از طلاب و اساتید همان مؤسسه باشد.

۵. از هر نویسنده در هر شماره، نباید بیش از یک مقاله به عنوان نویسنده **مسئول** منتشر شود.

۶. سهم مقالات متعلق به هر یک از اعضای هیأت تحریریه، مدیرمسئول و سردبیر در هر شماره از نشریه در صورتی که نویسنده اول و یا دوم مقاله باشند، نباید بیش از دو مقاله باشد. در ضمن نباید بیش از ۴۰ درصد مقالات متعلق به اعضای هیأت تحریریه، مدیرمسئول و سردبیر باشد.
۷. نشریه علمی - پژوهشی می‌تواند حداکثر ۲۰ درصد از مقالات خود را به مقاله علمی با رویکرد ترویجی و نشریه علمی ترویجی نیز می‌تواند حداکثر ۳۰ درصد از مطالب خود را به غیر از مقاله علمی - ترویجی اختصاص دهد.
۸. حداکثر ۱۰ درصد صفحات نشریه علمی - پژوهشی و ۱۵ درصد صفحات نشریه علمی - ترویجی می‌تواند مطالبی غیر از مقالات (گزارش علمی، معرفی کتاب، سخنرانی علمی، خلاصه نشست یا همایش علمی و...) باشد و نیز حداکثر ۵ درصد از صفحات نشریه می‌تواند به تبلیغات علمی و تخصصی مرتبط با موضوع نشریه اختصاص یافته و درانتهای نشریه درج شود.
۹. نشریه باید دارای وبگاه اینترنتی جهت انتشار مقالات خود به صورت الکترونیکی باشد.
۱۰. نشریه می‌تواند صرفاً به صورت الکترونیکی منتشر شود که شرایط آن در ماده ۵ این آیین‌نامه آمده است.

بند ۷: شرایط قالب نشریه

۱. قالب نشریه و مقالات آن باید منطبق با شاخصه‌های ارزیابی و شاخص‌های کمی و کیفی نشریات علمی - حوزوی این آیین‌نامه باشد.
۲. نشریه باید دارای نمایه سالیانه و شاپا (ISSN) باشد.
۳. نشریه نباید یک مقاله را در یک شماره به زبان اصلی و ترجمه آن را به زبان‌های دیگر منتشر نماید.
۴. نشریه علمی - ترویجی نمی‌تواند بیش از ۳۰ درصد از مقالات خود را به ترجمه مقالات چاپ شده در سایر نشریات اختصاص دهد.

بند ۸. شاخص‌های کمی و کیفی

نشریه ملزم به رعایت موارد ذیل می‌باشد:

الف: رعایت امور کمی و شکلی

۱. نام نشریه باید متناسب با موضوع آن باشد؛ در صورتی که نام نشریه موضوع را به طور واضح مشخص نکند باید در زیر آن با یک عبارت توضیح داده شود؛ برای مثال «رواق: مجله تخصصی فلسفه».
۲. نام مرکز، مؤسسه علمی یا جایی که مجله به آن وابسته است، باید به طور کامل و صحیح روی جلد نوشته شود.
۳. قیمت نشریه باید در جای مناسب درج شود.

۴. درج رتبه علمی، شماره، تاریخ و مجوز آن روی جلد مستلزم صدور حکم کتبی از طرف شورا است. نشریاتی که حایز رتبه شناخته می‌شوند باید رتبه علمی خود را در بالا و گوشه چپ جلد بطور مورب درج نمایند.
۵. اهم اطلاعات کتاب‌شناسی شامل شماره، دوره، سال و وضعیت نشر (ماهنامه، فصلنامه، دوفصلنامه) جهت احراز رتبه تسلسل انتشار باید محفوظ باشد.
۶. درج فهرست مندرجات نشریه، به زبان اصلی نشریه در روی جلد و به زبان دوم در پشت جلد ضروری است که شامل عنوان کامل مقالات، نام نویسندگان و شماره صفحه مربوطه در مجله است.
۷. طرح روی جلد باید متناسب با شأن علمی نشریه باشد.
۸. راهنمای تنظیم مقالات ارسالی باید در کلیه شماره‌های نشریه، در یک الی سه صفحه موجود باشد و درباره تنظیم و ارائه کلیه بخش‌های یک مقاله پژوهشی، نویسندگان را راهنمایی کرده و به ایجاد یک دستی و نظم در نشریه بینجامد.
۹. تاریخ دریافت و تاریخ پذیرش هر مقاله در ابتدای آن مقاله قید شود.
۱۰. چکیده مقاله به زبانی غیر از زبان نشریه، در انتهای نشریه و در صفحات جداگانه‌ای که مشخصات نشریه در آن درج شده است ارائه شود؛ به عنوان مثال اگر زبان نشریه فارسی است، چکیده مقاله به زبان عربی یا انگلیسی و یا فرانسوی نیز در آخر نشریه ارائه گردد.
۱۱. عدم درج مقالات به دو زبان در یک شماره.
۱۲. در همه برگ‌های مجله، عنوان و شماره آن ذکر شود.

ب: رعایت اصول مقاله‌نویسی علمی

مقالات درج شده باید در تمامی شماره‌ها شامل بخش‌های ذیل باشد:

۱. عنوان مقاله به دو زبان: فارسی و عربی یا انگلیسی (به صورت سازمان یافته).
۲. چکیده مقاله به دو زبان: فارسی و عربی یا انگلیسی (به صورت سازمان یافته).
۳. کلیدواژه‌ها به دو زبان: فارسی و عربی یا انگلیسی (به صورت سازمان یافته).
۴. مقدمه؛
۵. بحث؛
۶. نتیجه‌گیری؛
۷. منابع و مآخذ.

ج: ترتیب درج ساختار سازمانی نشریه:

الف: ساختار سازمانی نشریات علمی به ترتیب ذیل است:

۱. صاحب‌امتیاز؛
۲. مدیرمسئول؛
۳. سردبیر؛

۴. مدیر اجرایی؛

۵. اعضای هیأت تحریریه و داوران.

ماده ۲: مدت اعتبار رتبه علمی نشریه

بند ۱: اعتبار رتبه علمی نشریات بنا به تشخیص کمیته حداکثر تا ۳ سال است. مدیر مسؤول باید ۶ ماه قبل از پایان اعتبار، مدارک لازم را جهت تقاضای تمدید اعتبار رتبه به دبیرخانه شورا ارسال نماید.

تبصره ۱: اعتبار رتبه علمی نشریه، شامل شماره‌های ارزیابی شده و شمارگان بعد از آن می‌شود.

تبصره ۲: مدت اعتبار رتبه علمی نشریات انجمن‌های علمی، سه شماره از اولین انتشار می‌باشد. سپس این شمارگان مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت تأیید اعتبار، رتبه آن تمدید خواهد شد.

تبصره ۳: مدت اعتبار رتبه علمی نشریات تا زمانی که در فهرست نشریات معتبر شورا قرار دارد به قوت خود باقی است.

بند ۲: ارزیابی دوره‌ای نشریات دارای رتبه، هر دو سال یک نوبت و یا در صورت گزارش تخلف انجام می‌گیرد. در صورت عدم احراز حداقل امتیاز و یا تأیید تخلف، پرونده در کمیته مطرح می‌شود و طبق آیین‌نامه ارزیابی و نظارت عمل خواهد شد.

ماده ۳: وظایف نشریه بعد از اخذ رتبه علمی

صاحبان نشریه پس از اخذ رتبه علمی موظف به رعایت موارد ذیل می‌باشند:

۱. انتشار به موقع، طبق ضوابط مندرج در این آیین‌نامه؛

۲. ارائه حداقل ۳ نسخه چاپی به دبیرخانه؛

۳. نمایه‌سازی در پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC)؛

۴. اعلام هرگونه تغییر در نشریه (تغییر در نحوه چاپ، تغییر مدیرمسئول، سردبیر یا هر کدام از اعضای هیأت تحریریه و ...) به شورا و اخذ موافقت این شورا؛

۵. عدم اقدام جهت اخذ همزمان یا اخذ مجدد رتبه علمی از دیگر مراجع اعتباربخش (کمیسیون نشریات وزارت علوم، حوزه علمیه برادران و خواهران قم).

تبصره: نشریه می‌تواند پس از اعلام انصراف از شورا نسبت به دریافت رتبه از مرجع دیگر اقدام نماید.

ماده ۴: شرایط دریافت اعتبار رتبه علمی نشریات الکترونیکی

۱. رعایت مفاد این آیین‌نامه

۲. چاپ و ارائه به کمیته (حداقل به تعداد مورد نیاز)

۳. دارا بودن وبگاه مستقل، به روز و در دسترس.

تبصره: در صورتی که امکان دسترسی به وبگاه الکترونیکی نشریه به مدت ۱۵ روز متوالی یا یک ماه به صورت متناوب در سال وجود نداشته باشد، موضوع اعتبار رتبه علمی نشریه مورد بررسی مجدداً شورا قرار خواهد گرفت.

ماده ۵: موارد خاص

بند ۱: نشریات علمی - ترویجی می‌توانند در نوبت‌های متوالی به شرح ذیل، نسبت به تبدیل رتبه به علمی - پژوهشی اقدام نمایند:

نوبت اول: حداقل پس از انتشار ۴ شماره پس از دریافت رتبه علمی - ترویجی؛

نوبت دوم: حداقل پس از انتشار ۶ شماره پس از انجام ارزیابی دوم؛

نوبت سوم به بعد: حداقل پس از انتشار ۱ شماره پس از انجام ارزیابی دوره قبل.

بند ۲: سردبیر نشریه موظف است برای هر شماره از نشریه، صورتجلسه که به امضای اکثر اعضای هیأت تحریریه و سردبیر رسیده باشد را تنظیم و به دبیرخانه شورا ارائه نماید.

بند ۳: در صورتی که نشریه‌ای بدون داشتن مجوز از شورا و یا مرجع معتبر از عنوان علمی - پژوهشی یا علمی - ترویجی استفاده کرده باشد، علاوه بر پیگرد قانونی، درخواست نشریه تا ۶ ماه از تاریخ انتشار آخرین شماره قابل بررسی نیست.

بند ۴: نویسندگان مقالات حق ارسال همزمان یک مقاله به بیش از یک نشریه را ندارند و نشریات موظف هستند تعهدنامه الزام را برای اصالت مقاله و عدم ارسال آن به چند نشریه از نویسندگان یا نویسندگان اخذ نمایند.

تبصره ۱: در صورت تخلف نویسنده از بند ۴ ماده ۶، کلیه هزینه‌های صورت گرفته از سوی نشریه برای آن مقاله به عهده نویسنده متخلف می‌باشد. در صورت عدم پرداخت خسارت، کمیته می‌تواند از انتشار مقاله جلوگیری نماید.

تبصره ۲: هر نشریه موظف به تعیین زمان برای انجام فرایند بررسی و داوری مقاله می‌باشد تا پاسخگوی نویسنده مقاله باشد، در صورت عدم پاسخگویی از طرف نشریه در زمان مذکور، نویسنده می‌تواند پس از اعلام انصراف، مقاله را به نشریه دیگری ارسال نماید.

بند ۵: نشریه موظف است حداکثر طی مدت یک سال نسبت به نتیجه ارزیابی مقاله دریافتی و حداکثر دو سال نسبت به انتشار و چاپ مقاله پذیرفته شده اقدام نماید، در غیر این صورت نویسنده می‌تواند جهت احقاق حق نویسندگی، مراتب اعتراض خود را به کمیته اعلام نماید.

تبصره: نشریاتی که به نویسنده گواهی تأیید مقاله داده‌اند، موظف به چاپ مقاله بوده و در صورت عدم چاپ مقاله، متخلف محسوب خواهند شد.

ماده ۶: ارزیابی

بند: نشریات متقاضی رتبه علمی بر اساس فرم ارزیابی محتوایی مورد داوری علمی قرار می‌گیرند که الزامی است علاوه بر داشتن شاخص‌های حداقلی مندرج در فرم ارزیابی، برای رتبه علمی - پژوهشی حداقل ۸۰ درصد کل امتیاز و برای رتبه علمی - ترویجی حداقل ۷۰ درصد امتیاز ارزیابی را کسب کنند.

ماده ۷: تغییرات آیین‌نامه

هر گونه تغییر در این آیین‌نامه به پیشنهاد رئیس، دبیر و یا دو نفر از اعضای کمیته و تصویب در کمیته و تأیید شورا معتبر خواهد بود.

ماده ۸: مسوول اجرای آیین‌نامه

مسوول اجرای مفاد این آیین‌نامه کمیته نشریات حوزه علمیه خراسان خواهد بود. این آیین‌نامه با ۱ مقدمه، سه فصل، ۱۹ ماده و ۲۸ تبصره در تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۵ به تصویب شورای اعطای مجوزها و امتیازات علمی رسیده و برای مدت ۴ سال مبنای تصمیمات کمیته نشریات علمی حوزه قرار می‌گیرد.